เรื่องเสร็จที่ ๑๙๕/๒๕๔๙

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการกับยุทธภัณฑ์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร
โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้มีหนังสือที่ กห ๐๒๐๒/๑๘๒๔ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ได้จับกุมผู้ต้องหาที่ลักลอบนำสารโปตัสเซียมคลอเรทเข้ามาในราชอาณาจักรจำนวน ๕๙๕ ถัง น้ำหนัก ๒๙,๗๕๐ กิโลกรัม และได้ยึดสารโปตัสเซียมคลอเรทดังกล่าวไว้โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ เนื่องจากเป็นของที่ถูกนำหรือพาเข้ามาในราชอาณาจักรโดยมิได้เสียภาษี หรือต้องกำกัดในการนำเข้า และอธิบดีกรมศุลกากรได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ สั่งให้ด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่จำหน่ายของกลางให้แก่บริษัท แสงศิริการเกษตร จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประมูลได้ แต่เนื่องจากสารโปตัสเซียมคลอเรทเป็นยุทธภัณฑ์ตามประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดชนิดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๑ ด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่จึงได้มีหนังสือขอให้กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร กระทรวงกลาโหมออกใบอนุญาตมียุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้แก่บริษัท แสงศิริการเกษตร จำกัด เพื่อให้สามารถรับมอบของกลางดังกล่าวจากด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ได้ แต่กรมการอุตสาหกรรมทหารฯ มิได้ดำเนินการออกใบอนุญาตให้บริษัท แสงศิริการเกษตร จำกัด เพราะเห็นว่าสารโปตัสเซียมคลอเรทเป็นยุทธภัณฑ์ที่พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ กำหนดให้กระทรวงกลาโหมเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อบริษัท แสงศิริการเกษตร จำกัด ไม่ได้รับใบอนุญาตมียุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ อธิบดีกรมศุลกากรจึงได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ สั่งจำหน่ายสารโปตัสเซียมคลอเรทโดยวิธีการบริจาคให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ซึ่งเป็นหน่วยงานในโครงการตามพระราชดำริในเขตภาคเหนือ

กระทรวงกลาโหมเห็นว่า การดำเนินการของด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่แตกต่างจากกรณีของด่านศุลกากรแหลมฉบังที่ได้จับกุมของกลางสารโปตัสเซียมคลอเรท และสารเคมีอื่นรวม ๓ รายการ ซึ่งเป็นยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ และด่านศุลกากรแหลมฉบังได้ส่งมอบของกลางให้กระทรวงกลาโหมดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ กระทรวงกลาโหมจึงได้มีหนังสือถึง

ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๓๗๐ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังเพื่อขอหารือแนวปฏิบัติที่เหมาะสมต่อของกลางที่เป็นยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ โดยกระทรวงกลาโหมเห็นว่า การปฏิบัติต่อยุทธภัณฑ์มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ สมควรที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ ซึ่งกระทรวงการคลังได้ตอบข้อหารือสรุปได้ว่า การดำเนินการจำหน่ายสารโปตัสเซียมคลอเรทซึ่งเป็นของกลางในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ทั้งกรณีของด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่และด่านศุลกากรแหลมฉบังนั้นเป็นการดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ โดยกรณีของด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ กรมศุลกากรได้จำหน่ายสารโปตัสเซียมคลอเรทโดยวิธีการขายทอดตลาดก่อน ซึ่งผู้ซื้อจะต้องได้รับใบอนุญาตมียุทธภัณฑ์จากกรมการอุตสาหกรรมทหารฯ แต่เมื่อผู้ซื้อไม่ได้รับใบอนุญาต กรมศุลกากรจึงจำหน่ายสารโปตัสเซียมคลอเรทโดยวิธีการบริจาคให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ส่วนกรณีของด่านศุลกากรแหลมฉบัง กรมศุลกากรได้จำหน่ายสารโปตัสเซียมคลอเรทโดยวิธีการส่งมอบให้กระทรวงกลาโหม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบรรเทาความตื่นตระหนกของประชาชน เนื่องจากในขณะนั้นมีเหตุระเบิดเกิดขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมได้พิจารณาความเห็นของกระทรวงการคลังแล้วเห็นว่า กรณีที่มีการลักลอบนำหรือพาของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องกำกัด หรือของต้องห้าม หรือที่ยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาในราชอาณาจักรย่อมเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากรฯ เมื่อกรมศุลกากรได้ดำเนินการกับของกลางจนตกเป็นของแผ่นดินแล้ว หากของกลางนั้นมิใช่ยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ อธิบดีกรมศุลกากรย่อมอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ สั่งจำหน่ายของกลางดังกล่าวโดยวิธีที่เห็นสมควรได้ แต่หากของกลางนั้นเป็นยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ การดำเนินการที่ถูกต้องต่อของกลางนั้นจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติศุลกากรฯ และพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ ควบคู่กันกล่าวคือ เมื่อกรมศุลกากรได้ดำเนินการจนของกลางตกเป็นของแผ่นดินแล้ว อธิบดีกรมศุลกากรจะต้องส่งมอบของกลางนั้นให้กระทรวงกลาโหมจัดการตามที่เห็นสมควรตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ ต่อไป ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจึงขอหารือว่าความเห็นของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมข้างต้นถูกต้องหรือไม่ เพื่อที่จะได้แจ้งให้กรมศุลกากรทราบต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงกลาโหม(สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมศุลกากร) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ เป็นกฎหมายที่กำหนดให้กรมศุลกากรมีอำนาจควบคุมการนำของทั่วไปเข้ามาในราชอาณาจักรให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร โดยมาตรา ๒๔[๑] ประกอบกับมาตรา ๒๗[๒] แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ กำหนดให้

---

[๑]มาตรา ๒๔ สิ่งใดๆ อันจะพึงต้องริบตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ มีอำนาจยึดในเวลาใดๆ และ ณ ที่ใดๆ ก็ได้

พนักงานศุลกากรมีอำนาจยึดของที่ยังมิได้เสียภาษี ของต้องจำกัด ของต้องห้าม หรือของที่ยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องที่มีผู้นำหรือพาของนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร และหากไม่มีผู้มาเรียกของดังกล่าวคืน ให้ตกเป็นของแผ่นดิน และอธิบดีกรมศุลกากรสามารถจำหน่ายหรือขายทอดตลาดของที่ยึดได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕[๓] ส่วนพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นกฎหมายพิเศษที่กำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำยุทธภัณฑ์เข้ามาในราชอาณาจักร โดยผู้นำเข้าต้องได้รับใบอนุญาตจากปลัดกระทรวงกลาโหมตามมาตรา ๑๕[๔] และหากฝ่าฝืนต้องระวางโทษตามมาตรา ๔๒[๕] ซึ่งของใดจะเป็นยุทธภัณฑ์นั้นเป็นไปตามที่

สิ่งที่ยึดไว้นั้น ถ้าเจ้าของหรือผู้มีสิทธิไม่มายื่นคำร้องเรียกเอาภายในกำหนดหกสิบวันสำหรับยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำผิด หรือสามสิบวันสำหรับสิ่งอื่น นับแต่วันที่ยึด ให้ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่มีเจ้าของ และให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยมิพักต้องคำนึงว่าจะมีการฟ้องคดีอาญานั้นหรือไม่

[๒]มาตรา ๒๗ ผู้ใดนำหรือพาของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม หรือที่ยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาในพระราชอาณาจักรสยามก็ดี หรือส่งหรือพาของเช่นว่านี้ออกไปนอกพระราชอาณาจักรก็ดี หรือช่วยเหลือด้วยประการใด ๆ ในการนำของเช่นว่านี้เข้ามา หรือส่งออกไปก็ดี หรือย้ายถอนไป หรือช่วยเหลือให้ย้ายถอนไปซึ่งของดังกล่าวนั้นจากเรือกำปั่น ท่าเทียบเรือ โรงเก็บสินค้า คลังสินค้าที่มั่นคง หรือโรงเก็บของโดยไม่ได้รับอนุญาตก็ดี หรือให้ที่อาศัยเก็บ หรือเก็บ หรือซ่อนของเช่นว่านี้ หรือยอม หรือจัดให้ผู้อื่นทำการเช่นว่านั้นก็ดี หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการขนหรือย้ายถอน หรือกระทำอย่างใดแก่ของเช่นว่านั้นก็ดี หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีศุลกากร หรือในการหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงบทกฎหมายและข้อจำกัดใด ๆ อันเกี่ยวแก่การนำของเข้าส่งของออก ขนของขึ้น เก็บของในคลังสินค้า และการส่งมอบของโดยเจตนาจะฉ้อค่าภาษีของรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่จะต้องเสียสำหรับของนั้น ๆ ก็ดี หรือหลีกเลี่ยงข้อห้าม หรือข้อจำกัดอันเกี่ยวแก่ของนั้นก็ดี สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

[๓]มาตรา ๒๕ บรรดาของหรือสิ่งที่ยึดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องส่งมอบให้อยู่ในความรักษาของพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร หรือถ้าไม่มีพนักงานเช่นว่านี้ภายในระยะใกล้พอควร ก็ให้ส่งมอบให้อยู่ในความรักษาของอำเภอที่ใกล้ที่สุด ซึ่งจะได้รักษาไว้แทนศุลกากร สิ่งของที่ยึดและริบไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือบทกฎหมายอื่นอันเกี่ยวแก่ศุลกากรนั้น ให้จำหน่ายตามแต่อธิบดีจะสั่ง

ถ้าของที่ยึดไว้นั้นเป็นของเสียง่าย หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะมากเกินสมควร อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายจะสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรก่อนที่ของนั้นจะตกเป็นของแผ่นดินก็ได้ เงินค่าขายของนั้นเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้ว ให้ถือไว้แทนของ

[๔]มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสั่งเข้ามา นำเข้ามา ผลิต หรือมีซึ่งยุทธภัณฑ์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากปลัดกระทรวงกลาโหม

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตก็ได้

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[๕]มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๗[๖] และพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ ยังกำหนดให้ยุทธภัณฑ์ในบางกรณีตกเป็นของรัฐได้ตาม มาตรา ๒๓[๗] มาตรา ๒๕[๘] มาตรา ๓๒[๙] มาตรา ๓๕[๑๐] มาตรา ๓๖[๑๑] และมาตรา ๔๐[๑๒] รวมทั้งกรณี

---

[๖]มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวะ สารรังสี หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ชนิดใดเป็นยุทธภัณฑ์

[๗]มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้นำเข้ามามิได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ส่งมอบยุทธภัณฑ์แก่พนักงานศุลกากรตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง หรือมิได้ส่งยุทธภัณฑ์กลับออกไปนอกราชอาณาจักรภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง หรือเมื่อได้รับใบอนุญาตนำเข้ามาแล้วไม่มารับยุทธภัณฑ์นั้นไปจากพนักงานศุลกากรจนพ้นกำหนดอายุใบอนุญาตให้ยุทธภัณฑ์นั้นตกเป็นของรัฐ

[๘]มาตรา ๒๕ ยานพาหนะใดที่เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อผ่านไปนอกราชอาณาจักร ถ้ามียุทธภัณฑ์อยู่ในยานพาหนะนั้น เจ้าของ หรือผู้ครอบครองยุทธภัณฑ์ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะตามลำดับคนใดคนหนึ่ง แล้วแต่กรณี ต้องแจ้งแก่พนักงานศุลกากร ณ ด่านแรกที่มาถึงจากนอกราชอาณาจักร เพื่อควบคุมหรือเก็บรักษายุทธภัณฑ์ไว้จนกว่ายานพาหนะนั้นจะออกไปจากราชอาณาจักร

ในกรณีที่เจ้าของ หรือผู้ครอบครองยุทธภัณฑ์ หรือผู้ควบคุมยานพาหนะไม่มารับยุทธภัณฑ์คืนไปเมื่อยานพาหนะนั้นออกนอกราชอาณาจักร ให้ยุทธภัณฑ์นั้นตกเป็นของรัฐ

[๙]มาตรา ๓๒ ยุทธภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ สมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นใดที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๓๐ (๓) ถ้าปลัดกระทรวงกลาโหมพิจารณาแล้วเห็นว่ามิใช่เป็นสิ่งที่ต้องริบตามมาตรา ๓๔ หรือพนักงานอัยการหรืออัยการทหารสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีให้พนักงานเจ้าหน้าที่คืนสิ่งที่ยึดไว้นั้นให้แก่ผู้ควรได้รับคืนหรือถอนการอายัดโดยมิชักช้า

ถ้าสิ่งที่ยึดไว้นั้นเป็นของเสียง่าย หรือเป็นของที่ใกล้จะหมดอายุการใช้งานตามที่กำหนดไว้ หรือถ้าการเก็บไว้นั้นจะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าแห่งของนั้น ปลัดกระทรวงกลาโหมมีอำนาจจัดการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นได้ตามที่เห็นสมควร เงินที่ขายได้นั้นเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายทั้งปวงออกแล้ว ให้ถือไว้แทนสิ่งที่ยึดไว้

ในการคืนสิ่งที่ยึดไว้ให้แก่ผู้ควรได้รับคืนตามวรรคหนึ่ง หรือเงินที่ถือไว้แทนสิ่งที่ยึดไว้ตามวรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ควรได้รับคืนให้มารับสิ่งที่ยึดไว้หรือเงินที่ถือไว้แทนสิ่งที่ยึดคืนไปโดยเร็ว ในกรณีที่ไม่สามารถแจ้งได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โฆษณาทางหนังสือพิมพ์หรือโดยปิดประกาศในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

หากผู้ควรได้รับคืนไม่มาขอรับสิ่งที่ยึดไว้หรือเงินที่ถือไว้แทนสิ่งที่ยึดไว้คืนไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แจ้งเป็นหนังสือหรือวันที่โฆษณาทางหนังสือพิมพ์ หรือวันที่ปิดประกาศในที่เปิดเผย แล้วแต่กรณีตามวรรคสาม ให้สิ่งที่ยึดไว้หรือเงินที่ถือไว้แทนสิ่งที่ยึดไว้นั้นตกเป็นของรัฐ

[๑๐]มาตรา ๓๕ ยุทธภัณฑ์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนได้ยึดไว้ถ้าในขณะยึดไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้สั่งเข้ามา ผู้นำเข้ามา ผู้ผลิต หรือผู้มี และไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นผู้สั่งเข้ามา ผู้นำเข้ามา ผู้ผลิต หรือผู้มี เพื่อขอรับคืนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ยึดไว้ ให้ยุทธภัณฑ์นั้นตกเป็นของรัฐ

[๑๑]มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตให้สั่งเข้ามาไม่ไปขอรับยุทธภัณฑ์ที่สั่งเข้ามาจากกรมศุลกากรภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ยุทธภัณฑ์นั้นเข้ามาในราชอาณาจักร ให้พนักงานศุลกากรแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ควบคุมหรือตัวแทนผู้ควบคุมยานพาหนะที่นำยุทธภัณฑ์เข้ามา ให้ส่งยุทธภัณฑ์นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ควบคุม หรือ

ยุทธภัณฑ์ที่นำเข้ามาโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ ให้ริบยุทธภัณฑ์นั้นได้ตามมาตรา ๓๔[๑๓] ซึ่งยุทธภัณฑ์ที่ริบหรือตกเป็นของรัฐตามกรณีดังกล่าวข้างต้น ให้ส่งมอบให้กระทรวงกลาโหมจัดการตามที่เห็นสมควรตามมาตรา ๓๗[๑๔] โดยได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในการดำเนินการต่าง ๆ กับยุทธภัณฑ์ได้ตามมาตรา ๓๐[๑๕] และยังกำหนดให้พนักงานศุลกากรมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยตามมาตรา ๒๑[๑๖] มาตรา ๒๓[๑๗] มาตรา ๒๕[๑๘] และมาตรา ๓๖[๑๙] ด้วยเหตุนี้มาตรา ๕[๒๐] แห่งพระราชบัญญัติ

ตัวแทนผู้ควบคุมยานพาหนะที่นำเข้ามาไม่ปฏิบัติตามที่พนักงานศุลกากรแจ้งภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ยุทธภัณฑ์นั้นตกเป็นของรัฐ

[๑๒]มาตรา ๔๐ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะต้องส่งยุทธภัณฑ์นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักร หรือจำหน่าย หรือจัดการด้วยประการใด ๆ ตามที่รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายจะสั่งเป็นหนังสือภายในเวลาที่กำหนดไว้ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วถ้าผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นยังมิได้ปฏิบัติตามที่สั่ง ให้ยุทธภัณฑ์นั้นตกเป็นของรัฐ

[๑๓]มาตรา ๓๔ ยุทธภัณฑ์ที่สั่งเข้ามา นำเข้ามา ผลิต หรือมีโดยฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

[๑๔]มาตรา ๓๗ ยุทธภัณฑ์ที่ริบหรือตกเป็นของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งมอบให้กระทรวงกลาโหมเพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

[๑๕]มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ผลิตยุทธภัณฑ์ระหว่างเวลาทำการ เข้าไปในสถานที่เก็บยุทธภัณฑ์ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกยุทธภัณฑ์ ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบสถานที่ ยุทธภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ สมุดบัญชี เอกสาร หรือสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวกับยุทธภัณฑ์นั้น

(๒) นำยุทธภัณฑ์หรือสิ่งอื่นที่ผลิตจากยุทธภัณฑ์ในปริมาณเท่าที่จำเป็นไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบในกรณีที่มีเหตุสงสัย

(๓) ตรวจค้น กัก ยึด หรืออายัดยุทธภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ สมุดบัญชี เอกสาร หรือสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวกับยุทธภัณฑ์นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) สั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

[๑๖]มาตรา ๒๑ ผู้นำเข้ามาซึ่งยุทธภัณฑ์ที่เป็นของสำหรับใช้ส่วนตัวโดยปกติของผู้นำเข้ามาหรือเป็นของตัวอย่างเท่าที่จำเป็น ต้องแจ้งเป็นหนังสือและส่งมอบยุทธภัณฑ์แก่พนักงานศุลกากร ณ ด่านแรกที่มาถึงจากนอกราชอาณาจักร ถ้านำเข้ามาทางท้องที่ที่ไม่มีด่านศุลกากร ให้ผู้นำเข้ามาแจ้งเป็นหนังสือและส่งมอบยุทธภัณฑ์แก่พนักงานศุลกากร ณ ด่านที่ใกล้เคียงโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้นได้รับใบอนุญาตนำเข้ามาหรือใบอนุญาตมีตามมาตรา ๑๕ และได้แสดงใบอนุญาตกับให้พนักงานศุลกากรตรวจตามกฎหมายแล้ว

เมื่อพนักงานศุลกากรได้รับหนังสือแจ้งและรับมอบยุทธภัณฑ์ไว้แล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังปลัดกระทรวงกลาโหม

[๑๗]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

[๑๘]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๘, ข้างต้น

[๑๙]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๑, ข้างต้น

ควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในส่วนที่เกี่ยวกับการศุลกากรเพื่อให้มีหน้าที่ควบคุมดูแลพนักงานศุลกากรให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ จึงเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ เป็นกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่มีความประสงค์ชัดแจ้งเพื่อควบคุมการนำเข้ามาและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยุทธภัณฑ์เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของประเทศและความปลอดภัยของประชาชนพิเศษนอกเหนือจากพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๒๐[๒๑] แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ที่กำหนดว่าหากพระราชบัญญัติใดที่บัญญัติขึ้นภายหลังในเรื่องอันเกี่ยวแก่ศุลกากรมีความประสงค์ชัดแจ้งเป็นการเพิกถอน จำกัด เปลี่ยนแปลง หรือถอนไปเสียซึ่งอำนาจแห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ให้บังคับตามกฎหมายที่บัญญัติภายหลังนั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) จึงเห็นว่า กรณีที่พนักงานศุลกากรยึดสารโปตัสเซียมคลอเรทซึ่งเป็นของต้องห้ามต้องกำกัดตามบัญชีรายชื่อยุทธภัณฑ์ของกรมศุลกากรโดยจัดเป็นวัตถุระเบิดอย่างหนึ่ง และเป็นยุทธภัณฑ์ตามประกาศกระทรวงกลาโหมกำหนดชนิดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เมื่อดำเนินการจนยุทธภัณฑ์ดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติศุลกากรฯ แล้ว กรมศุลกากรต้องส่งมอบให้กระทรวงกลาโหมจัดการต่อไปตามมาตรา ๓๗[๒๒] แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ
(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

---

[๒๐]มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยกเว้นค่าธรรมเนียม กำหนดกิจการอื่นและออกประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับการศุลกากร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

[๒๑]มาตรา ๑๒๐ เมื่อใดบทพระราชบัญญัตินี้แตกต่างกับบทกฎหมายพระราชบัญญัติ หรือประกาศอื่นที่ใช้อยู่ ณ บัดนี้ ท่านว่าในเรื่องอันเกี่ยวแก่ศุลกากรนั้น ให้ยกเอาบทพระราชบัญญัตินี้ขึ้นบังคับ และกฎหมายพระราชบัญญัติหรือประกาศใดซึ่งจะได้ให้ใช้ในภายหน้านั้น มิให้ถือว่าเพิกถอน จำกัด เปลี่ยนแปลงหรือถอนไปเสียซึ่งอำนาจและบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นไว้แต่ในกฎหมายพระราชบัญญัติหรือประกาศใหม่นั้น จะแสดงไว้โดยชัดแจ้งว่ามีประสงค์จะให้เป็นเช่นนั้น

[๒๒]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๔, ข้างต้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๔๙